

Dohányárusok Közlönye

A MAGYARORSZÁGI AGY- ÉS KISTŐZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Városligeti fasor 1.
hova az előzetési összegek, valamint a
kéziratok küldendők.

Előzetési ár fél évre 5 korona.
Kéziratok nem lesznek visszaküldve.

Megjelenik minden hó
1-én és 15-én.
Egyes példány nem kapható.
Előzetési ár fél évre 5 korona.
Előzetési csak fél évenként lehet.

TARTALOM. Saját ügyben. — Az üzlethelyiségek bezárása a zsidó ünnepek alatt

Saját ügyben.

A jövő szám megjelenésével évfordulója lesz lapunknak, amelyen az első lap hagyta el a sajtót. Időnk gazdag jubileumokban, gazdag az emléknapokban. Tudvalevő, hogy minden, ami aránylag gyér léttartalmat mutathat fel, akár hatott az emberiség javára, akár nem, megjelenésének napján ünnepelve lesz. De mennyi minden létezik, melynek fontosságát elvitatni nem lehet s amely a képtelen dicsőítések zajából kivonja magát s talán éppen azért, mivel a dolog komolysága el nem viselheti az ilyenmü önmagasztaló ovációkat.

Mi nyolcz év előtt egy szaklapot alapítottunk, melynek létjogosultsága elvitatlan. Az ez esetben mint kenyéradó szereplő állam és az ország számszerint 42,000 nagy- és kistőzsdések között egy szövetséget kellett alkotni, mely egyrészt az árusoknak mindama eseményről, mely a dohányjövődék, illetve az eladási téren történik, számot ad, míg másrészt az árusok számtalan óhaját és panaszát azok tudomására hozza, akiknek hivatásuk, hogy az árusok ügyeivel törődjenek.

Nekünk ez irányban nagyon nehéz álláspontunk volt. Hogy a lapot nagygyá és céljának megfelelően kiterjeszszük, a nagy és kistőzsdések érdekeit egymással összekötünk kellett. A dolog természetében rejlik, hogy ez nagyon is lehetséges, de a legközelebbi résztvevők mitsem akartak róla tudni, legalább a nagytőzsdések azok, a kik ahelyett, hogy a lapot minden tekintetben támogatnák, olyan indolenciát nyilvánítanak, mely mindenestre csak hátrányukra van. Ugy látszik, hogy a nagytőzsdések elfelejtik, miszerint százszoros többséggel állnak szemben és hogy existenciájuk teljesen attól függ, hogy mily módon lesz megoldható a kistőzsdések létkérdése. Mai napig még nem sikerült a létkérdést a sikeres megoldás elé terelni, dacára annak, hogy gyakran megkezdjük azt. Ennek nem csekély mértékben a nagytőzsdések is az okai, azon egyszerű indokból, mert a kistőzsdések céljainak elérése által saját érdekeiket látják veszélyeztetve, mely a mi véleményünk szerint semmi esetre sem állna be.

Ily körülmények között igazat kell hogy adjanak nekünk, miszerint álláspontunk nagyon nehéz és nyíltan bevalljuk, hogy a miénknél kissé kevesebb türelemmel ma már a jelenlegitől teljesen eltérő viszonyok lennének nálunk. Az ország nagytőzsdései, csekély kivétellel, szaklapjuk iránt semmiesetre sem olyan lojálisak, hogy arra hangolnának bennün-

ket, miszerint a két egymásra utalt faktorok érdekeit egyformán szemléljük. Nem, a nagy- és kistőzsdések érdekei távol állnak egymástól, ezt csak most látjuk be. Maguk a nagytőzsdések a vidéken csak úgy, mint a fővárosban, minden lehető megtesznek, hogy az ür nagybodjék s ebből ered indolenciájuk is, melyet egy oly lappal szemben gyakorolnak, mely annyit nyílt és bátor szót egy hivatásosztályért ír, mely örökké agyon volt hallgatva és szaklapjuk segélybevétele nélkül tényleg még máig is olyan lenne. Azon körökben, a hova e vitakozásaink, intéseink, a tudósítások, óhajok és panaszok eljutnak, nagyon jól ismerik e viszonyokat. Tudják, hogy a legtöbb nagytőzsdé a nagybani eladásnál a legcsekélyebb haszonnal sem bírva, csak a kistőzsdébéli nyereségükből élnek. És így számítsunk a nagytőzsdés részéről szorgalmas együttműködésre és támogatásra, ha ez nagybani eladását mintha kegyet osztana, úgy vezet, s ha ezek nem mások, mint szabadalmazott kistőzsdések, kik nem a dohánytermékek nagybani eladásában keresik megélhetésüket, de akik a kistőzsdések hatalmas versenytársa gyanánt szerepelnek. Ily körülmények között, hogy egyesülhet e két osztály érdeke, ha mindkét rész folytonosan mint ellenfél áll egymással szemben?

Célunk volt, hogy elsősorban egy nagytőzsdés-szövetkezetet alakítsunk, mely minden törvényes eszköz segélybevételével oda fog hatni, hogy ne legyen utalva a kistőzsdés nyereségére. Hivatott körökben többször közölték velünk, hogy ilyen általános óhaj bizonynyal kellő méltánylásban részesülne. De ugy látszik, hogy a nagytőzsdés a jelenlegi állapottal meg lenne elégedve, mert nem mozdul egy kéz sem, hogy közreműködjék az ilyen szövetkezet alapításában. Nekünk nem határozná az, hogy a nagytőzsdések saját érdekeiket félreismerik, ha ezáltal a kistőzsdések létkérdése nem lenne veszélyeztetve. A dolgok jelenlegi állapota nem tarthat tovább. Vagy elhatározzák magukat az összes nagytőzsdések anyagi érdekeik javítása végett hivatott helyen kérvényezni, vagy maradnak, mint jelenleg, továbbra is kistőzsdéseknek. Ez esetben azonban a jövőre nézve nem leszünk abban a helyzetben, hogy ama szabadságokat adjuk meg nekik, melyeket birni vélnék. Akkor nekünk csak kistőzsdések léteznének, kiknek mindegyike egyforma joggal van felruházva és ennek folytán sok mindenfélének meg kellene szünnie, melyet sok nagytőzsdés igaztalanul saját kistőzsdéjének támogatásul felhasznál.

Nyolcz év óta hiába fáradozunk azon

hogy meggyőződtessek a nagytőzsdéseket, miszerint az összetartás biztos talaja nélkül vegetálhatnak ugyan, de semmiesetre meg nem élhetnek. Aki látja, hogy milyen nehezen megy előre minden egyes nagytőzsdés s hogy a feleslet hatóság részéről folytonos kellemetlenségnek van kitéve s végül, hogy gyakran sok százezer kor. értékű árut a vevők százainak átad, anélkül, hogy egy fillért is keresne rajta, annak kell és fog is csodálkozni, hogy mindez egy oly országban lehetséges, ahol éppenséggel nem hajlandók az emberek gyomrukat burgonyával tele tölteni. S ha ez meg is történik, ha a pénzügyminiszteriumot abban a tévhitben tartják, hogy az ilyen üzletek mindamelllett elég jól létezhetnek, ugy ez minden a többi 41500 kistőzsdés rovására történik és még abból az okból is, miután ilyenmü üzletkezelés valóságilag kényelmesebbnek látszik, minthogy munkájukért törvényes uton kérjenek díjat. Ugy mondják, hogy a nagytőzsdéseknek nem lenne bátorságuk hivatott helyen a jogos kívánságukat előadni. Miért nem? Láttuk az utóbbi időben, hogy azok, kik közvetlen az államtól élnek és közvetlen függnek az államtól, nyíltan bevallják, hogy harcolnak érdekeikért. Magas és alantasabb államhivatalnokok, sőt díjnokok és hivaltársalgák is egyesülnek, hogy helyzetük javitva legyen és kioroszakolják az államtól a megérdemelt díjazást. Miért ne történjék ez ott, ahol egyáltalán semmi fizetést nem kapnak, hol kimutathatóan ingyen lesz dolgozva, s ahol végre óriási munkaerő és oly erős fegyelem lesz használva, amelyet még a legutolsó hivatalnoknak sem kell szigorubbant betartani.

Tevékenységünk, öndicséret nélkül legyen mondván, e szaklap fennállása óta mindig olyan volt, hogy objektív módon és erőnközlő oda igyekeztünk, hogy mindent kikerüljünk, ami rossz hatást szülne a nagy- és kistőzsdések között. Ha minden a mi programunk szerint történne, ugy a nagytőzsdések valóban már reg keresztülvittek volna, hogy a ládavesztéseget megtakarítsák, hogy eladási jutaléuk magasabb legyen és egyáltalán, hogy anyagi helyzetük javitva legyen. Ha ellenben az egész üzleti szellem abban nyilvánuljon, hogy a nagytőzsdés nem a nagytőzsdé fogyasztását, de igenis a kistőzsdéjét akarja, persze így vége minden okoskodásunknak. De hogy az ilyen tőzsdéviszonyok az általános fogyasztást bírják, a dohányjövődéknek használnak, ezt meghatározottabban tagadjuk. Nem, ezek a viszonyok nem olyanok, hogy léttartamuk hosszú lehetne, ártanak ezek minden vonalon, tehát alaposan változtatni kell őket.

A nagytőzsdések, akik immár ismerik ami intencziókat és zászlónk alá sorakozni akarnak, legyenek üdvözölve: ellenben szívesen lemondunk arról a részről, amely az általunk esetelt módon vélik feltalálni előnyüket. Nem sok idő múlva eklatáns bizonyítékot fogunk nyújtani nekik, hogy idők ujításokat, szorgalmas tevékenységet és gondolkozást, céltudatos működést igényel, ha továbbra is fennállni akarunk. Nyomás vissznyomást hoz létre; régi tanmodat ez. Miért is ne védekeznek azok erősen, akiknek rovására vétkeznek. Ha valaki ingyen akar dolgozni, jó, hát tegye, azt senki sem tilthatja meg neki, de másnak a kárára nem szabad ennek megtörténnie.

A nagytőzsdéseknél sokkalta jobban ismerték el a kistőzsdések intenczióinkat és azt teljes mértékben méltányolni is tudták. Az évek hosszú során, amióta a „Dohányárusok Közlönye” fennáll, mindjában gyarapodott a kistőzsdések közül olvasóinknak száma, mialatt a nagytőzsdések csekély kivétellel olyanforma indolenciát nyilvánítottak, mely csak azért magyarázható meg, hogy közülök oly kevesen akarják az általunk előirt becsületes, párt nélküli irányt folytatni. Legyen tehát! Mi a jövőben is a valót, az igazságot és becsületeset fogjuk védeni, tekintet nélkül arra, hogy ezáltal némely nagytőzsdés tetszését megnyerjük vagy veszítjük. Az árudaviszonyokat javítani és emelni, ez a mi programunk. Ezt keresztül vinni energikusan keresztül vinni legyen feladatunk a jövőben is.

Az üzlethelyiségek bezárása a zsidó ünnepek alatt.

A hozzánk intézett sok kérdezősködések folytán, hogy a zsidó újév ünnepnapok s főleg a hosszú nap tartama alatt a nagy- és kistőzsdetulajdonosok bezárhatják-e üzletüket, készletre érezzük magunkat azon rendszabályokat ismételn, melyek ez esetben szem előtt tartandók.

Az üzlethelyiségeket be lehet zárni, ha ugyanazon házban, hol a dohánytőzsde létezik, legyen az közvetlen egy szomszédhelyiségben, vagy egy udvarban levő üzletben, a szivarok, dohány és szivarkák eladás miatt elhelyeztetnek. Ez esetben a tőzsde bezárt ajtáján egy papírlapot kell ragasztani, melyen világosan olvasható, hogy a dohány eladás a napon hol történik. Ott pedig valamennyi faj kapható legyen, továbbá a dohánytermékeket egy arra alkalmas egység kell, hogy eladja. Esetleg az eladási hely ugyanazon kapu bejárata is lehet, a hol a tőzsde létezik.

A nagytőzsdéket illetőleg ugyanazon eljárás követhető, t. i. hogy az eladás egy szomszédhelyiségben történhetik, de hogy az eladás ne gyérüljön, kell, hogy egy szakértelemmel bíró egyén legyen alkalmazva. Más szóval ez annyit jelent, hogy a nagytőzsdésnek meg van engedve egy más üresen álló üzlethelyiségbe átköltözködni és hogy szintén vehet egy alkalmas egyéni és napokra, ki az üzleti dolgokat e napon elvégezi.

Látható, hogy ez mind bölcsen és okosan van kigondolva és akinek éppen kedve van hozzá e rendszabály szerint cselekedni, az be is zárhatja üzletét. A nagytőzsdések részéről e rendszabály betartása kivihetetlen, minekután természetesen nem marad nekik más hátra, minthogy a kibeküvés napján nyitva tartásuk üzletüket, fölteve, ha valahogy még is valami szerencsés véletlen nem jön segítségükre, mely lehetségessé teszi a bezárhatást. Ennek ellenében a kistőzsdések annyival vannak előnyben, hogy elődeik mintájára, amit annyian tesznek vasárnaponként, most is csak úgy eljárhatnak. És így aztán csak úgy mint vasárnapon, most is láthatjuk majd a házak bejáratánál a rögtönzött tőzsdéket, a hol a „vicz” végzi a dohánytőzsdések hivatalát s ujjain fogja számolási művészetét gyakorolni, amely most sokkalta könnyebben jön létre, miután a fillér lépett a félkrajczár helyébe.

Ami magukat a vásárlókat illeti, úgy számos vevőnek nem lesz olyan kényelmes mint minden más napokon, amikor míg egy Sport szivarkát vesznek, egyuttal a hírlapokat is ügyesen kiolvashatják.

Ki tudja, milyen közel áll az az idő, a mikor annyira másképp lesz minden, hogy a jelenlegi állapotokon csak nevetni fognak és ami a szóban forgó eladási cikkre nézve igazán méltatlan.

27737. szám.
VI. 1901.

Árlejtési hirdetmény.

A gyulai kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tétetik, hogy a nagyméltóságú m. kir. pénz. gy. miniszteriumnak 1901. augusztus hó 8-án kelt 64428. számú rendelete folytán az orosházi dohánynagyrudának és a dohány különlegességi árudának nyilvános pályázat útján írásbeli ajánlatok beadása mellett való betöltése iránt folyó év október hó 16-án d. e. 10 óraker ezen kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségén tárgyalás fog tartatni.

Ezen dohány nagyrúda és különlegességi árua, mely előbbihez Gádoros, Csorvás, Pusztaföldvár, Tótkomlós, Sámson, Nagyszénás, Pusztaszentoronya, Szabadszentoronya és Orosháza községek dohány kisárusai vannak anyagbe-

szerezés végett utá'va, a dohány készletét a szegedi dohányáruda raktárából szerzendő be.

A dohány nagyrudának 1900. évi III és IV. és 1901. évi I és II. negyedben évi forgalma 217.547 kor 27 fillér volt s a különleges árua évi forgalma annak rövid fennállása miatt még nem tudatik, a kir. kincstár azonban ezen forgalmi eredmény állandóságát nem biztosítja, miokból későbbi kérvények a vállalat díj fel-emelés iránti tekintetbe vétetni nem fognak s kárpótlási igények sem támaszthatók.

Az ajánlat tárgyat a dohány nagyrudára nézve a nagybani eladás utáni, a különlegességi árudánál pedig a kicsinybani eladás utáni kezelési díj képezi és az árudák azon pályázónak fognak adományoztatni ki legkisebb %, díjt vesz igénybe. Az ajánlatban külön-külön kitüntető, hogy mennyi kezelési díjt ohajt igénybe venni a dohánynagyrúda és mennyit a különlegességi árua kezelésért.

A vállalkozó köteles magát 11 napra 4500 k értéket képviselő dohány- és szivar készlettel ellátni, mely a rendkívüli igények fedezésére szolgáló érintetlen készlet alapját képezendő és mindég kiegészítendő.

A pályázók kötelesek bánatpénz fejében 900 koronát 1 kor. bélyeggel ellátott sajátkezűleg aláirt bepecsételt ajánlatához csatolni és e cím alatt „Ajánlat az orosházi dohánynagyr- és különlegességi árua kezelés elnyeréseért” a pénzügyigazgatóság főnöke, vag. helyettesénél legfeljebb f. év október hó 16-án d. e. 9 óráig benyújtani.

Oly ajánlatok, melyek más pályázók ajánlataira hivatkoznak, valamint azok is, melyek a meghatározott időn túl adatnak be, vagy határozatlanul szerkesztvék, vagy a megjelölt kellékekkel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek, egyenlő ajánlatoknál pedig az igazgatóság magának tartja fenn az intézkedést.

Azon pályázók bánatpénzei, kiknek ajánlatai el nem fogadtatnak, a tárgyalás befejezése után fognak kiadatni, a vállalkozóé pedig a rendes anyagkészlet beszerzéséig visszatartatik.

Ha a vállalkozó a dohány nagyrúda kezelését 4 hét alatt azon értesítéstől számítva, hogy a dohány árusal joga reá ruházottat, nem vállalja, vagy ajánlatától önként visszalépne, bánatpénzét elveszti és a nagy és különlegességi tőzsde kezelése iránt újabb pályázat fog hirdettetni.

A körülményesebb feltételek és az eladással összekötött kötelezettségek alóirt kir. pénzügyigazgatóságnál és a B. Csabai m. kir. pénzügy-őri biztosságnál megtekinthetők.

Gyulán, 1901. szeptember hó 7-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Segédszerkesztő: Heltai Nándor.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a Magyar Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték (VIII. sorsjáték) 6. osztályának huzásai f. évi szept. hó 25 től okt. 22-ig tartanak meg, még pedig a következő napokon:

Szept. 25, 26, 27, 28, 30. Okt. 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 16, 18, 22.

A huzások mindig d. e. 9 óraker kezdődnek és a magy. kir. állami ellenőrző hatóság és kir. közigazgató jelenlétében nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). A sorsjegyeknek a VI. osztályra való megújítása a játékterv szerint minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt 1901. szeptember hó 18-ig eszközözendő.

Budapest, 1901. szeptember hó 8-án.

Magyar Királyi Szabadalmazott Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lónyay.

Hazay.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT. In eigener Sache. — Das Schliessen der Geschäftslokale an den jüdischen Feiertagen.

In eigener Sache.

Mit dem Erscheinen der nächsten Nummer jährt sich der Tag, an welchem das erste Blatt die Presse verliess. Unsere Zeit ist reich an Jubiläen, reich an Gedenktagen. All das, was eine verhältnissmässig geringe Lebensdauer aufweist, ob es gerade zum Nutzen der Menschheit gewirkt hat oder nicht, wird bekanntlich an dem Tage seines Erstehens gefeiert. Doch wie Vieles gibt es, dessen Wichtigkeit nicht in Abrede gestellt werden kann, was sich dem Geräusche der unsinnigen Verherrlichung entzieht und das vielleicht gerade deshalb, weil der Ernst der Sache derartige sich selbst verherrlichende Ovationen nicht verträgt.

Wir haben vor acht Jahren ein Fachblatt geschaffen, dem die Existenzberechtigung nicht abzusprechen ist. Zwischen den, in diesem Falle als Brotgeber fungierenden Staate und den 42000 Gross- und Kleinverschleissern des Landes musste ein Sprachrohr geschaffen werden, das einerseits die Verschleisser von all jenen Vorgängen unterrichtet, welche auf dem Gebiete des Tabak-Monopols, beziehungsweise des Verschleisswesens sich ereignet, wie es auch andererseits die zahlreichen Wünsche und Beschwerden dieser Verschleisser zur Kenntnis derjenigen bringen soll, deren Beruf es ist, sich um die Angelegenheiten des Verschleisses zu kümmern.

Wir hatten in dieser Beziehung einen äusserst schwierigen Standpunkt. Um das Blatt gross und zweckentsprechend auszugestalten, mussten wir in denselben die Interessen der Gross- sowie der Kleintrafikannten mit einander vereinen. Da dies recht gut möglich ist, liegt in der Natur der Sache, allein die zunächst Betheiligten wollten davon nichts wissen, zumindest sind es die Grosstrafikannten, welche anstatt das Blatt in jeder Hinsicht zu fördern, eine Indolenz bekunden, die allerdings nur zu ihrem eigenen Nachtheile ist. Die Grosstrafikannten scheinen ganz darauf zu vergessen, dass ihnen eine hundertfache Majorität gegenübersteht und dass ihre Existenz lediglich davon abhängt, in welcher Weise sich die Existenzfrage der Kleintrafikannten lösen lässt. Bis zum heutigen Tage ist es nicht gelungen, diese Existenzfrage einer gezielten Lösung zuzuführen, trotzdem wir schon oft damit begonnen. In nicht geringem Masse sind die Grosstrafikannten daran Schuld, aus dem einfachen Grunde, weil sie durch das Fördern der Ziele der Kleintrafikannten ihre eigene Interessen gefährdet sahen, was unserer Ansicht nach keineswegs der Fall sein müsste.

Unter solchen Umständen wird man zugeben müssen, dass unser Standpunkt ein sehr schwieriger ist und wir gestehen es offen ein, dass mit etwas n.inder weniger Geduld, wie wir sie bekundeten, bereits ganz andere Verhältnisse bestün-

den, als sie dermalen noch bestehen. Mit sehr geringen Ausnahmen erweisen sich die Grosstrafikannten des Landes ihrem Fachblatte gegenüber durchaus nicht in einer solch oyalen Weise, dass es uns animiren könnte, auch fernerhin dahin zu streben, die Interessen beider auf einander angewiesenen Faktoren als gleichmässige zu betrachten. Nein, die Interessen der Gross-, sowie der Kleintrafikannten gehen weit auseinander, das sehen wir erst jetzt ein. Die Grosstrafikannten selber, sowohl in der Provinz, wie in der Hauptstadt, thun alles dazu, um diese Kluft zu vergrössern, daher datirt auch die Indolenz, welche man einem Blatte gegenüber übt, das so manches frei und offene Wort für eine Berufsklasse schreibt, die ewig mundtot war und es, ohne Zuhilfenahme ihres Fachblattes, auch thatsächlich noch wäre. In den Kreisen, wohin diese unsere Erörterungen, Mahnungen, Berichte, Wünsche und Beschwerden dringen sollen, kennt man diese Zustände recht gut. Man weiss es, dass die meisten Grosstrafikannten, ohne den geringsten Verdienst an dem Verschleisse im Grossen einzuheimen, nur von dem Ertrage ihrer Kleintrafik leben. Und da sollen wir auf eine eifrige Mitwirkung, auf eine Unterstützung seitens der Grosstrafikannten rechnen können, wenn diese ihren Grossverschleiss als eine Gnade, die sie spenden, betreiben, wenn diese nichts anderes sind, als privilegierte Kleintrafikannten, die ihre Existenz nicht in dem Verkaufe der Tabak-Produkte im Grossen suchen, sondern die als mächtige Konkurrenten der Kleintrafikannten fungiren? Wie sollen wir unter solchen Umständen die Interessen beider Kategorien mit einander vereinbaren, wenn beide Theile sich fortwährend als Gegner gegenüberstehen?

Wir hatten beabsichtigt, in erster Reihe einen Verband der Grosstrafikannten zu schaffen, welcher mit Zuhilfenahme aller gesetzlichen Mittel dahin wirkt, dass die Provision der Grosstrafikannten eine solche sei, dass er auf das Erträgnis der Kleintrafik nicht angewiesen werde. Kompetenten Ortes hat man uns des Öfteren mitgetheilt, dass ein solches allgemeines Verlangen gewiss die verdiente Berücksichtigung finden werde. Indess scheint es als ob die Grosstrafikannten mit dem jetzigen Zustande zufrieden ist, denn keine Hand rührt sich, um an die Gründung eines derartigen Verbandes mitzuwirken. Uns könnte das Verkennen der eigenen Interessen der Grosstrafikannten von Seite ihrer selbst ja recht sein, wenn dadurch die Existenzfrage der Kleintrafikannten nicht gefährdet wäre. So wie die Sachen heute stehen, so kann es nicht fortgehen. Entweder entschliessen sich die Grosstrafikannten dazu, in ihrer Gesamtheit, um die Aufbesserung ihrer materiellen Lage kompetenten Ortes einzuschreiten, oder sie verbleiben das, was sie gegenwärtig sind, nämlich Kleintrafikannten. In

diesem Falle aber wären wir künftighin nicht in der Lage, ihnen jene Privilegien zuzugestehen, welche sie zu besitzen glauben. Für uns gäbe es dann nur Kleintrafikannten, von denen jeder mit gleichen Rechten ausgestattet ist und demgemäss müsste in diesem Falle auch so Manches aufhören, was zur Unterstützung der eigenen Kleintrafik so viele der Grosstrafikannten für sich ungerechterweise in Anspruch nehmen.

Seit acht Jahren mühen wir uns vergeblich damit ab, die Grosstrafikannten davon zu überzeugen dass sie ohne eine Korporation, einen festen Körper zu bilden nur vegetiren, keineswegs aber zu leben vermögen. We da sieht, wie schwer sich jeder Grosstrafikant fortbringt, wie er von Seite der ihm vorgesetzten Behörden fortwährenden Chicanen ausgesetzt ist, wie er schliesslich häufig Waaren im Betrage von Hunderttausenden an Handere von Käufern abgibt, ohne einen Heller dabei zu verdienen, der wird und muss sich wundern, dass dies alles in einem Lande möglich ist, wo man just nicht gewohnt ist, seinen Magen mit Kartoffeln zu füllen. Wenn es dennoch geschieht, wenn man dem Finanzministerium die falsche Meinung beibringt, dass derartige Geschäfte gleichwohl recht gut floriren können, so geschieht dies alles auf Kosten der übrigen 41500 Kleintrafikannten des Landes und geschieht aus dem Grunde, weil eine derartige Geschäftsführung wahrscheinlich als bequemer angesehen wird, als auf gesetzlichem Wege für seine Arbeit auch Lohn zu verlangen. Man sagt, die Grosstrafikannten fänden nicht den Muth, kompetenten Ortes diese ihre sehr berechtigten Wünsche vorzutragen. Warum nicht? Wir haben es in letzter Zeit gesehen, dass sogar diejenigen, welche direkt vom Staate leben, die direkt vom Staate abhängig sind, sich als Kämpfer für ihre Interessen ganz offen bekennen. Hohe und niedere Staatsbeamte, ja sogar Diurnisten und Amtsdienner vereinigen sich, um ihre materielle Lage zu verbessern und erzwingen es, dass der Staat ihnen den verdienten Lohn auch zuerkennt. Warum sollte es nicht dort geschehen, wo überhaupt gar kein Lohn bezahlt wird, wo nachweisbar umsonst gearbeitet wird, wo endlich ein Aufwand riesiger Arbeitskraft und eine Subordination verwendet wird, wie sie nicht der letzte Beamte strenger einzuhalten gezwungen wird?

Unsere Wirksamkeit, ohne dass wir des Eigenlobes beschuldigt werden könnten, ist Zeit des Bestandes dieses Fachblattes eine derartige stets und immer gewesen, dass wir in objektivster Weise und nach Kräften bestrebt waren, alles zu verhüten, was einen Misston zwischen Gross- und Kleintrafikannten hätte hervorbringen können. Wäre alles nach unserem Programme gegangen, wahrlich, die Grosstrafikannten hätten es längst durchgesetzt, dass sie die Verluste an den Kisten erspart, dass

sie ihre Verkaufsprovision erhöht und ihre materielle Lage überhaupt verbessert hätten. Sie hätten es längst durchgeführt, dass man in den Tabak-Magazinen und Ämtern mit ihnen derart verkehrt, wie es dem Grosshandel gegenüber geziemt. Wenn dagegen die ganze geschäftliche Kunst darin bestehen soll, dem armen Kleintrafikanter ein Kistchen lichter Zigarren vorzuenthalten, wenn der Grosstrafikant nicht den Konsum seiner Grosstrafik, sondern den seiner Kleintrafik heben will, dann freilich ist es auch mit unserer Weisheit zu Ende.

Wir können nicht anders, als unsere Wirksamkeit derart einrichten, dass diese sowohl dem Gross-, wie dem Kleintrafikanten, nicht in letzter Reihe aber auch dem Staatsschatze zu Gute kommt. Ob derartige Verschleissverhältnisse jedoch den allgemeinen Konsum heben, der Tabak-Regie nützen, das möchten wir entschieden verneinen. Nein, das sind keine Verhältnisse, die von langer Dauer sein könnten, sie schaden auf allen Linien und müssen deshalb gründlich geändert werden.

Die Grosstrafikanten, welche nunmehr unsere Intentionen kennen und unserer Fahne folgen wollen, die sind uns herzlich willkommen; dagegen verzichten wir gerne auf jene Elemente, die in der von uns geschilderten Weise ihren Vortheil erblicken. Wir werden ihnen in nicht zu langer Zeit den Beweis liefern, dass unsere Zeit Neuerungen, emsigen Schaffens und Sinnen, energisches, zielbewusstes Handeln bedarf, will man fortbestehen. Druck erzeugt Gegendruck, das ist ein alter Lehrsatz. Wie sollten sich auch nicht jene energisch zu Wehre setzen, auf deren Kosten gesündigt wird. Will jemand umsonst arbeiten, gut, das kann ihm nicht verwehrt werden, allein auf

Kosten eines Andern darf dies nicht geschehen.

Weit mehr als die Grosstrafikanten haben schon längst die Kleintrafikanten unsere Intentionen erkannt und dieselben in vollstem Masse gewürdigt. In der langen Reihe von Jahren, seitdem der „Dohányárosok Közlönye“ besteht, hat sich stetig die Zahl unserer Leser unter den Kleintrafikanten vermehrt, während die Grosstrafikanten, mit geringen Ausnahmen, eine Indolenz zur Schau tragen, die nur erklärlich ist, weil eben so wenige unter ihnen unsere ehrlichen, unparteiischen Richtung zu folgen geneigt sind. So sei es denn! Wir werden auch in Zukunft nur das Wahre, Gerechte und Ehrliche verteidigen, ohne Rücksicht darauf, ob wir dadurch das Wohlgefallen so mancher Grosstrafikanten gewinnen oder verlieren. Den Verschleisserstand zu heben und zu verbessern, das ist unser Programm, dieses Programm durchzuführen soll auch unsere Aufgabe in Zukunft sein.

Das Schliessen der Geschäftslokale an den jüdischen Feiertagen.

In Folge vieler an uns gerichteten Anfragen, ob an den jüdischen Neujahrsfesttagen und hauptsächlich den „langen Tag“ die Inhaber der Gross- und Kleintrafik ihre Geschäftslokale schliessen dürfen, sehen wir uns veranlasst, jene Vorschriften zu widerholen, welche in diesem Falle zu beobachten sind.

Die Geschäftslokale können geschlossen werden, wenn im nämlichen Hause wo sich die Tabak-Trafik befindet, sei es in einem Nachbarlokale, sei es in einem Hoflokale, Zigarren, Tabak und Zigarretten zum Verkauf aufliegen. In diesem Falle muss an der geschlossenen Thüre der Trafik ein Zettel angebracht werden, worauf deutlich zu lesen ist, wo der Tabakverschleiss an diesem Tage stattfindet. Es müssen dort sämtliche Sorten zu haben sein,

ferner muss der Verkauf der kön. ung. Tabak-Produkte durch eine geeignete Person erfolgen. Eventuell kann auch der Verschleiss in der Thoreinfahrt des nämlichen Hauses, wo sich die Trafik befindet, erfolgen.

Was den Grossverschleiss anbelangt, so befiehlt die bezügliche Verordnung, dass der Verschleiss in einem Nachbarlokale erfolgen kann, dass jedoch der Verschleiss durch nichts beeinträchtigt, durch eine geschäftskundige Person bewerkstelligt werden muss. Mit anderen Worten heisst das so viel, dass es den Grosstrafikanten gestattet ist, an diesem Tage in ein anderes leerstehendes Geschäftslokale zu übersiedeln und dass er ebenfalls für diesen Tag eine geeignete Person engagieren muss, welche das Geschäftliche an diesem Tage besorgt.

Man sieht dass dies sehr weise und kluggedacht ist und wer gerade Lust hat, der Verordnung gemäss vorzugehen, der kann auch anstandslos sein Geschäftslokale schliessen. Für die Grosstrafikanten ist die Befolgung der Verordnung fast unausführbar, daher ihnen natürlich nichts anderes übrig bleibt, als am Versöhnungstage ihre Geschäftslokale offen zu halten, im Falle nicht irgendwo dennoch ein glücklicher Zufall zu Hilfe kommt, der die Schliessung des Geschäftes ermöglicht. Dagegen sind die Kleintrafikanten insofern viel besser daran, weil sie noch Muster jenes Vorgehens, wie es so viel an Sonntagen machen, auch an diesem Tage vorziehen können. Und so werden wir, gleichwie an Sonntagen, auch diesmal vor den Gewölbthüren oder in der Einfahrt der Häuser diese „Interims-Trafiken“ sehen, wo der „Vize“ das Amt des Tabakverschleissers versieht und an den Fingern seine Rechenkunst übt, welche diesmal weit leichter zu bewerkstelligen sein wird, da „Heller“ an Stelle der „halben Kreuzer“ getreten sind.

Was die Käufer selbst betrifft, so werden es viele sogenannte „Kunden“ nicht so bequem haben, wie an anderen Tagen, wo man bei Gelegenheit des Kaufens von einer Sport-Zigarette gleichzeitig drei Zeitungen umsonst lesen kann. Wer weiss wie nahe die Zeit ist, in der man über einen Zustand lachen wird, wie er dormalen besteht und wie er so ganz des Verkaufsartikels, um den es sich dabei handelt, wahrlich unwürdig ist.

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

GYÁRI RAKTÁR:

GOLDZIEHER GÉZÁ-nál

BUDAPEST, V., SAS-UTCZA 29. SZÁM.